

AİLE BİLGİLENDİRME SEMİNERİ

DIJİTAL YERLİLERİN EBEVEYİNİ OLMAK

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Servisi

- Dijital Yerliler ve Dijital Gomenler
- Anket Sonuçları
- İnternet ve Teknolojinin Faydaları
- Dijital Bağımlılıklar
- Zararları
- Çocukların Yaşına Uygun Olmayan Oyunlar
- Ne Yapabiliriz?

NELER KONUŞACAĞIZ?

DIJİTAL YERLİLER- DIJİTAL GÖÇMENLER

Doğumlarından itibaren çeşitli akıllı cihazlara maruz kalmalarından dolayı dijital içeriklerle kolayca etkileşim kurabilen yeni nesil çocuklar artık **“DIJİTAL YERLİLER”** (Prensky, 2016) olarak tanımlanmaktadır.

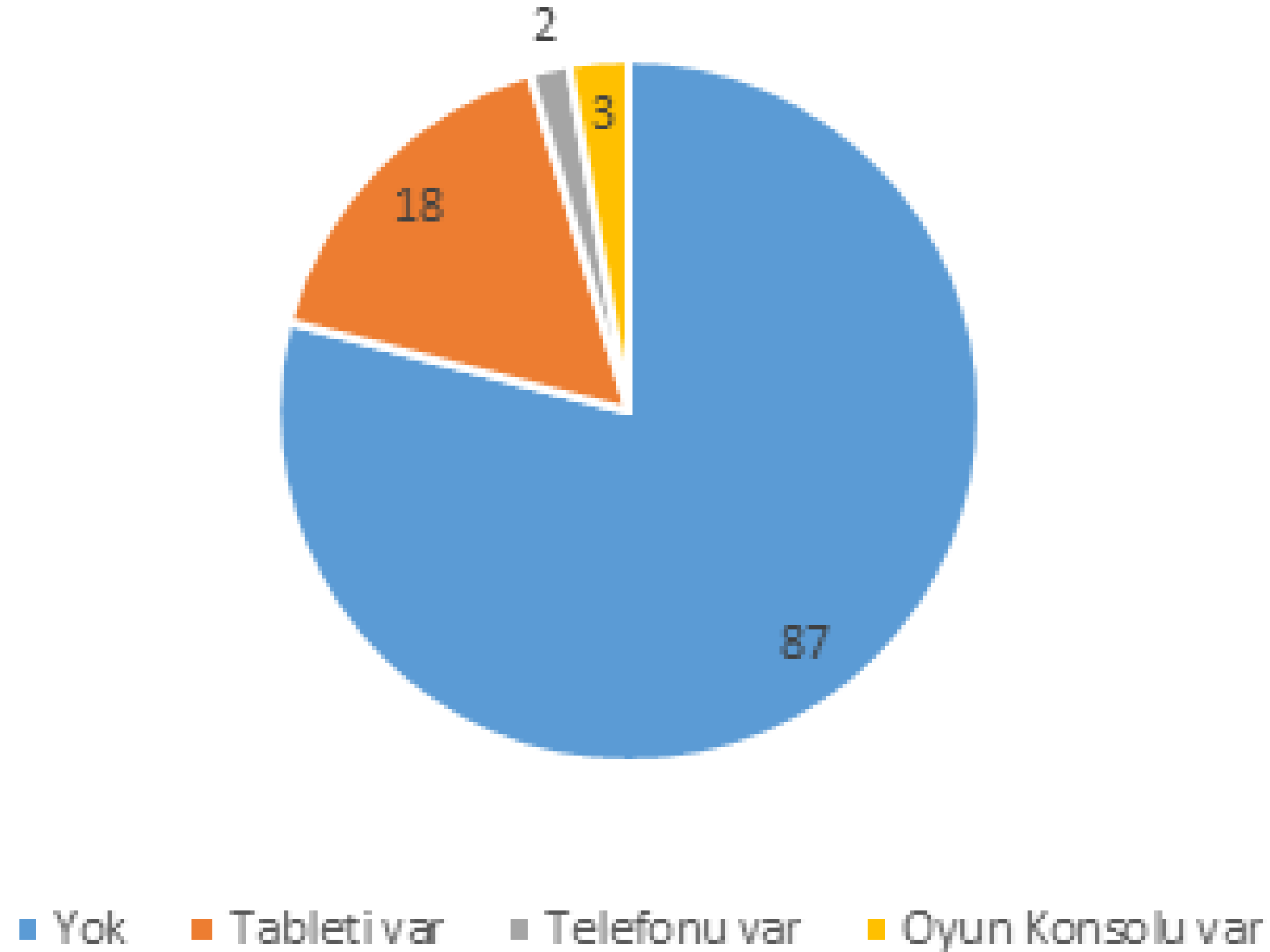

DIJİTAL GÖÇMENLER

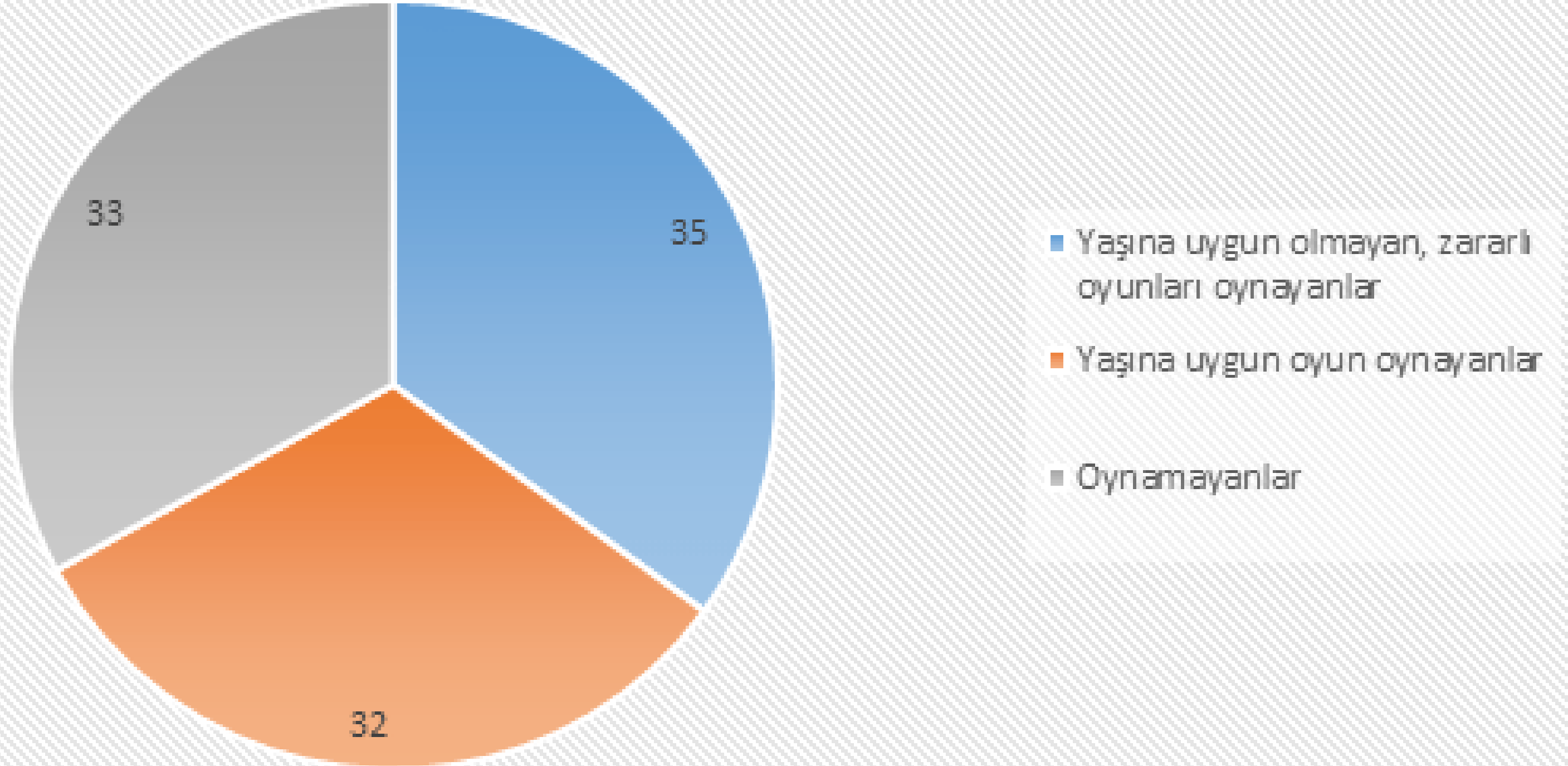

**"OKUL ÖNCESİ
DÖNEMDE
TEKNOLOJİ VE
İNTERNET KULLANIMI
ANKETİ"
SONUÇLARINA
BİRLİKTE BAKALIM...**

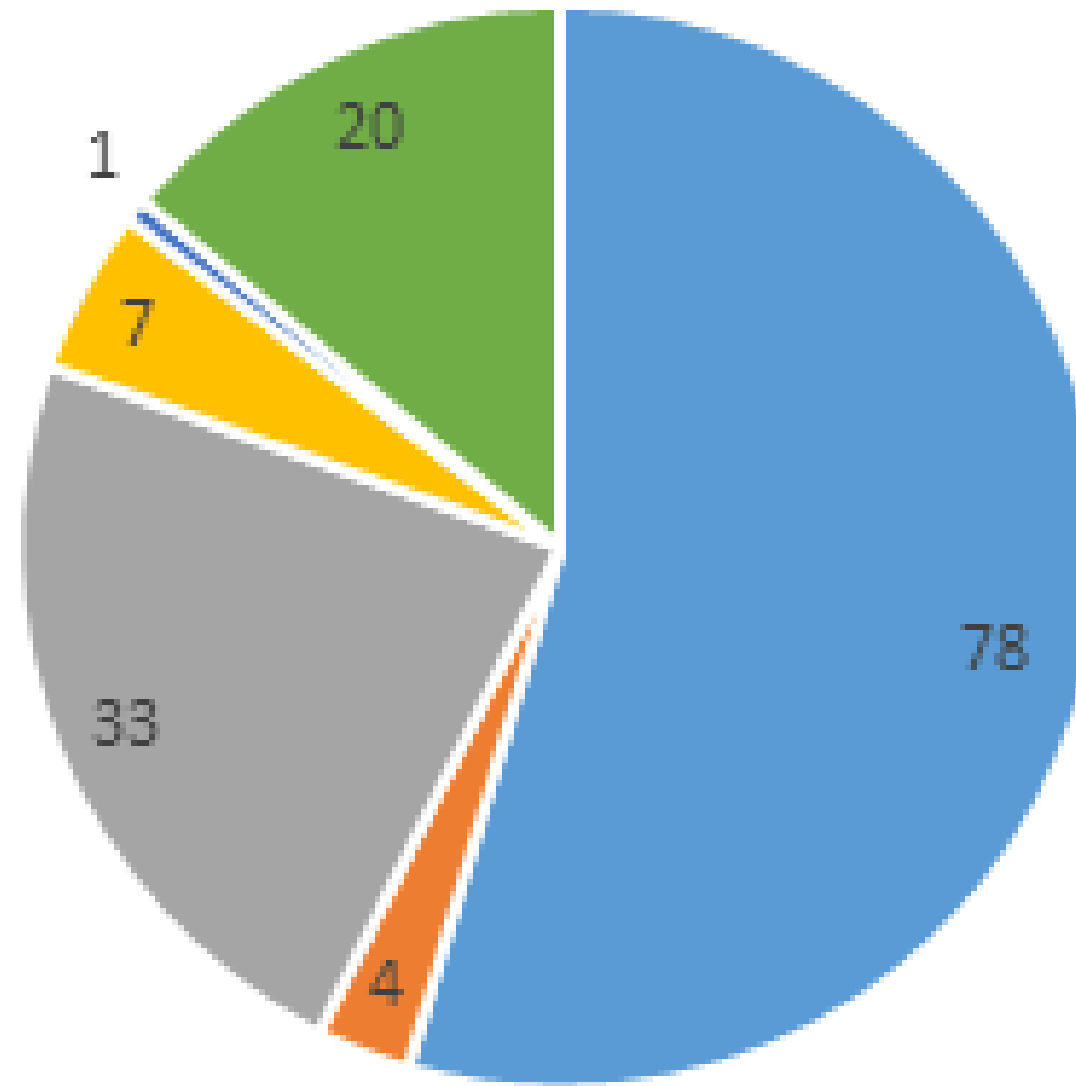
Çocuğunuzun kendisine ait telefon, tablet, bilgisayar, oyun konsolu vb. var mı? Varsa işaretleyiniz.

Çocuğunuz aşağıdaki oyunları oynuyorsa işaretleyiniz.
Birden fazla işaretleme yapabilirsiniz.

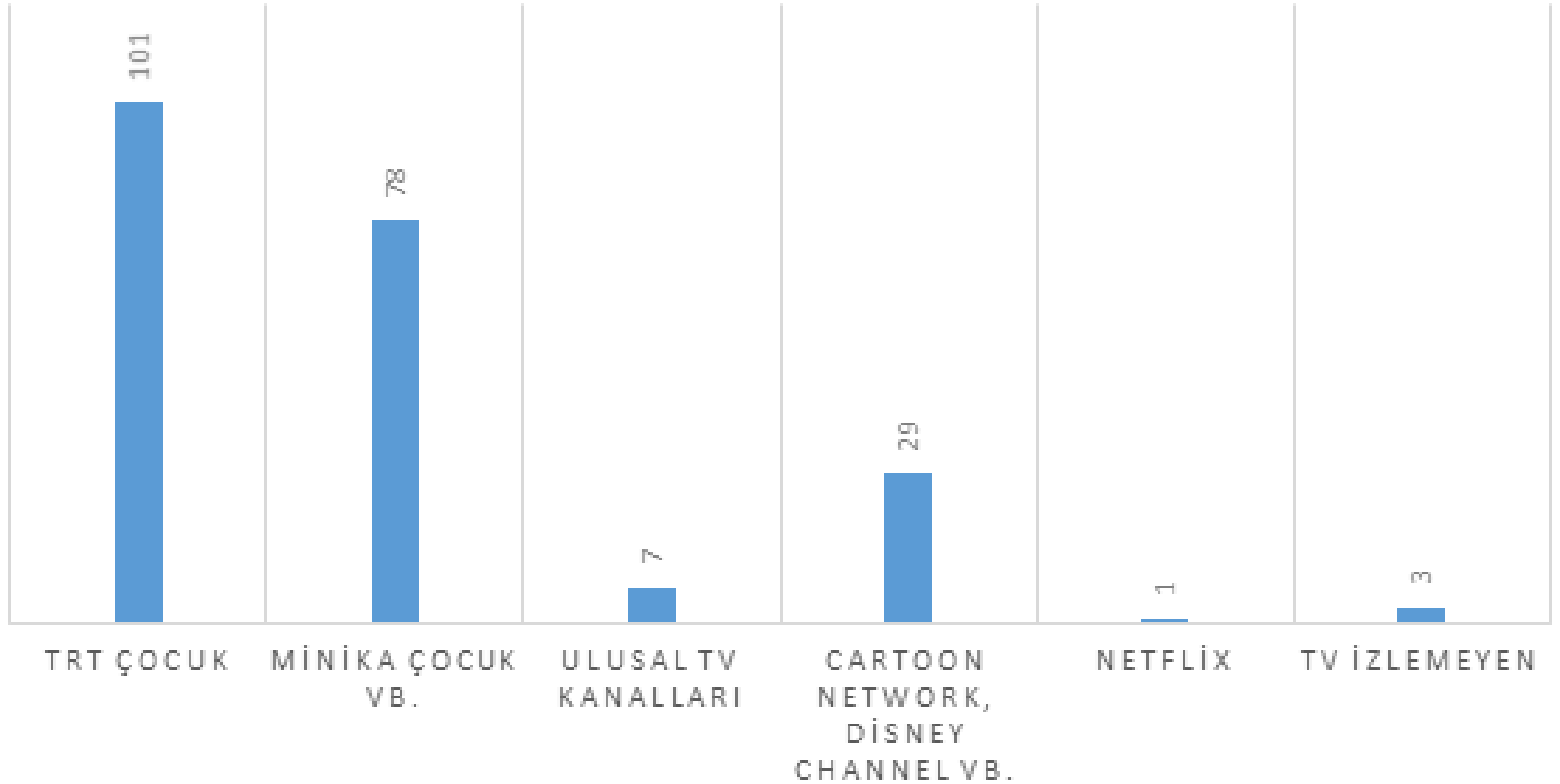

Çocuğunuz aşağıdaki uygulamaları kullanıyorsa (kullanmayı bilmesede ulaşabiliyorsa) işaretleyiniz.

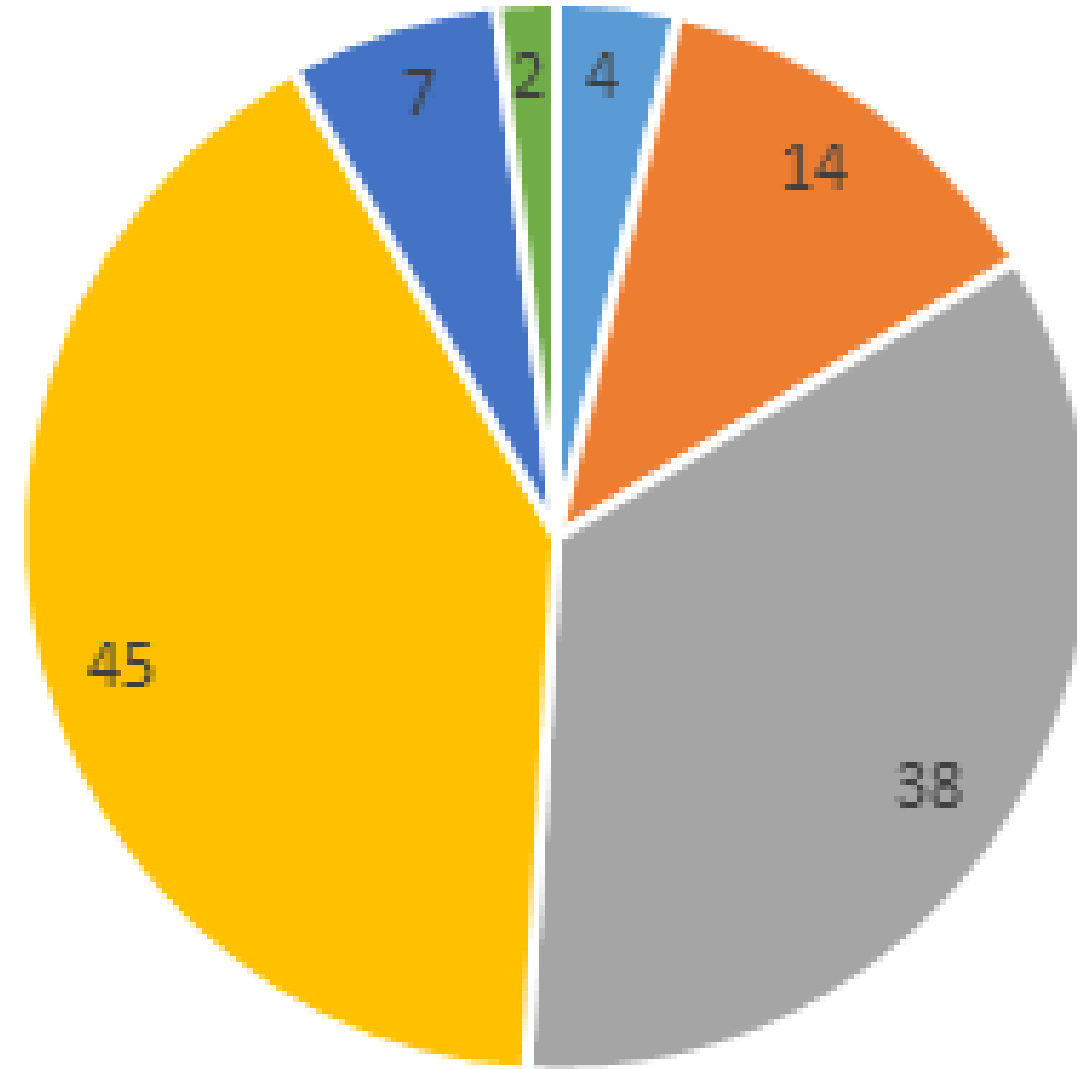
■ Youtube ■ Tiktok ■ Youtube Kids ■ Netflix ■ Diğer sosyal medya ■ Kullanmayanlar

■ Çocuğunuz TVde hangi Kanalları seyrediyor. Birden fazla işaretleme yapabilirsiniz.

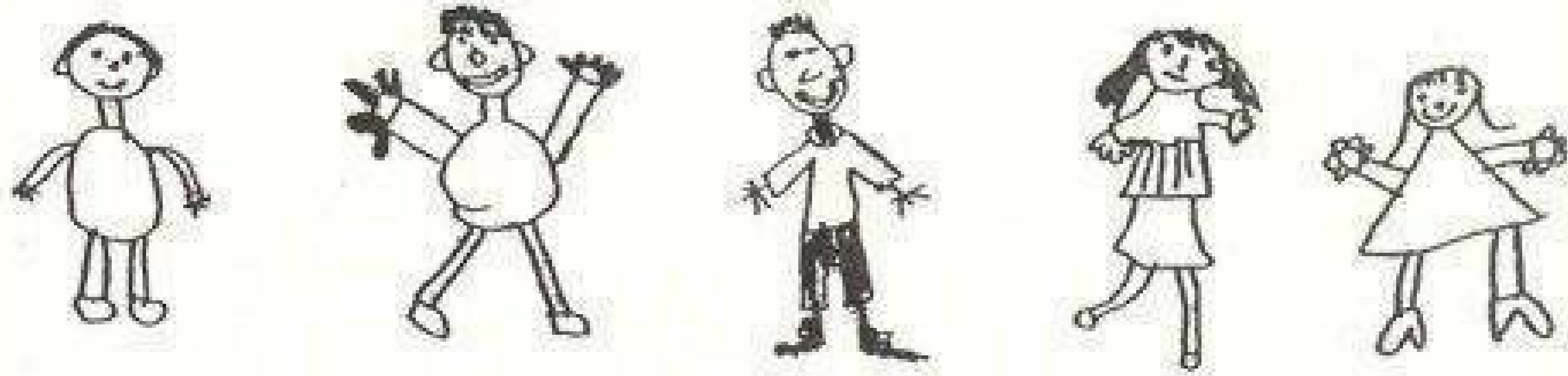

Çocuğunuz gün içinde ortalama ne kadar süre TV seyrediyor?

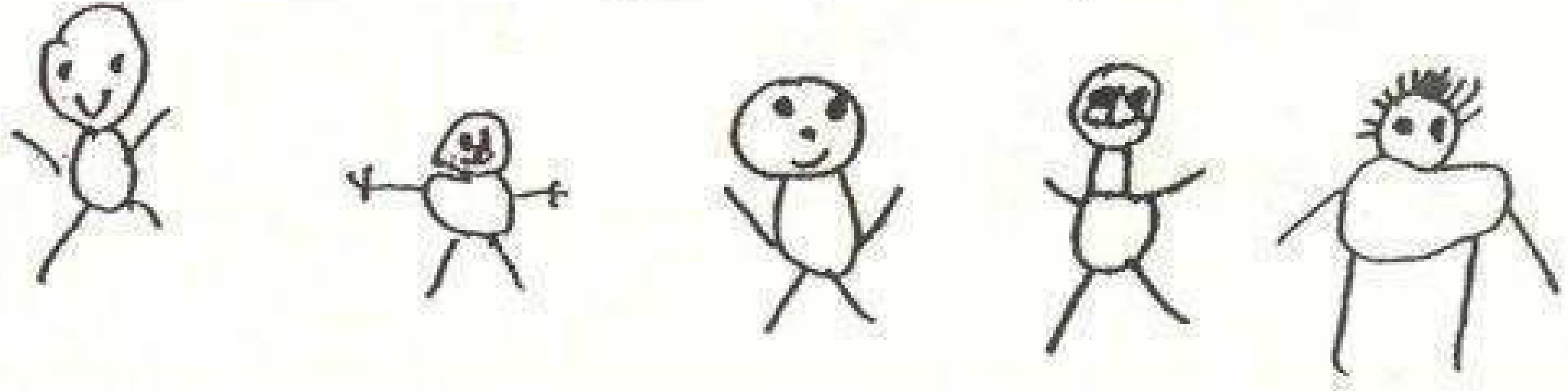

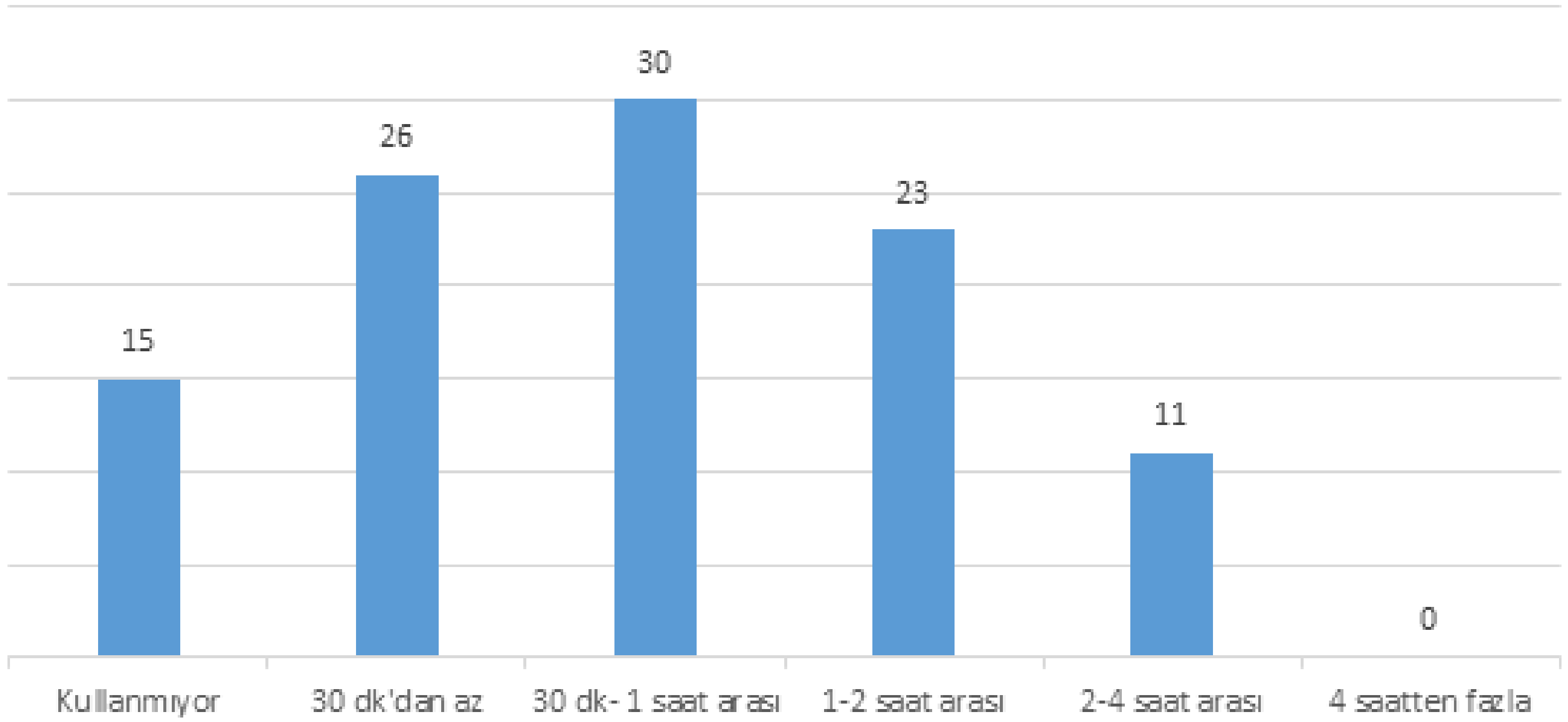
■ İzlemiyor ■ 30 dk'dan az ■ 30 dk-1 saat arası ■ 1-2 saat arası ■ 2-4 saat arası ■ 4 saatten fazla

Günde 1 saatten az TV seyreden çocukların çizdikleri:

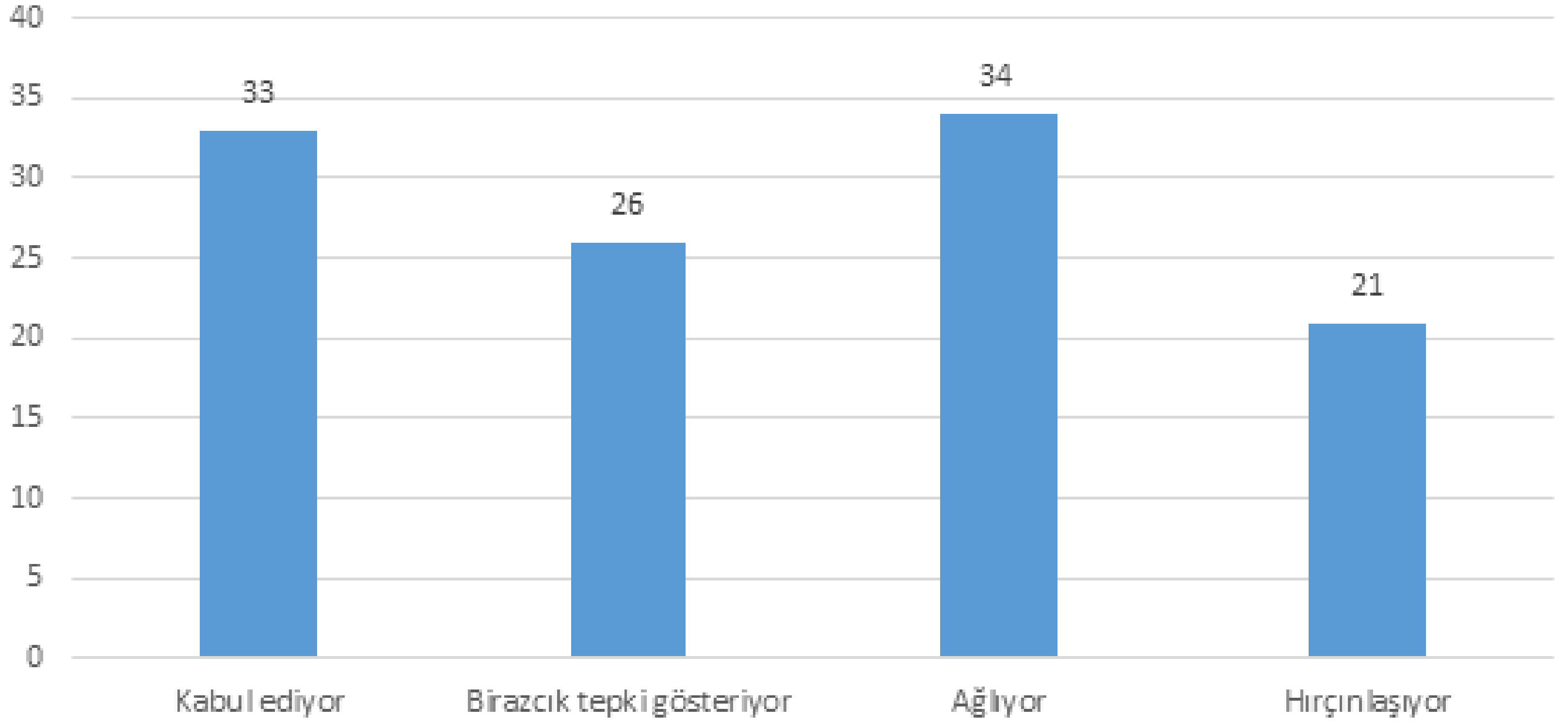

Günde en az 3 saat TV seyreden çocukların çizdikleri:

■ **Çocuğunuzun TV dışında günlük ortalama ekran kullanım süresi ne kadardır?**

■ Çocuğunuz teknoloji/internet kullanımını sınırlamak istediğinizde nasıl tepki veriyor?

Çocukların ekran kullanımına sınırlama getirilmeli mi?

Bütün cevaplar sınırlama getirilmesinin destekliyor..

Sadece süre sınırlaması getirmek yeterli mi?

Çocukların internet kullanımı sırasında denetimsiz bırakılması da pek çok açıdan risk oluşturmaktadır.

ŞİDDET

PORNOGRAFI

KÖTÜ ALIŞKANLIKLAR

SANAL ZORBALIK

İSTİSMAR

Çocuğunuzda aşağıdaki gibi sizi zorlayan davranışlar var mı?

Hırçınlık ve sinirlilik: **53**

Öfke patlamaları: **23**

Altını İslatma: Gece-7 Gündüz-2

Dışkı Kaçırma: 0

İnatçılık: **67**

Korkular: **20**

İçe Kapanıklık: **10**

Tırnak Yeme: **12**

Parmak emme: **2**

Kendi yatağında tek başına uyuyamam: **30**

Ağlayarak istediğini yaptıрма: **57**

Kekemelik: 0

Utangaçlık: **29**

Küfür ve argo konuşma: **3**

Dikkat ve Odaklanma Problemi: **8**

Doyumsuzluk: **12**

Aşırı Hareketlilik: **34**

Seçici Konuşmazlık: **11**

FAYDALARI (?)

DIJİTAL BAĞIMLILIK

- İnternet Bağımlılığı
  - Oyun Bağımlılığı
  - Akıllı Telefon Bağımlılığı
  - Diğer Dijital Cihaz Bağımlılıkları
- olmak üzere sınıflandırılıyor.

İNTERNET BAĞIMLILIĞI NEDİR?

İNTERNET BAĞIMLILIĞI BELİRTİLERİ

- Önceden hazırlık
- Tolerans
- Kontrolsüzlük
- Çevrimiçi kalma
- Çekilme

DIJİTAL OYUN BAĞIMLILIĞI;

- 0-3 yaş aralığında gelişimsel sorunlara, konuşma ve ifade edici dil becerisinde sorunlara,
- Bağlanma sürecinde geçiş nesnesinin (battaniye, ayıcık gibi) yerini almaya,
- Çocuklarda Gerçeği değerlendirme yetisinin kazanılamamasına
- Duygu düzenleme becerisinin gelişmemesine,
- O yaş düzeyine uygun olmayan bilgilere maruz kalma nedeniyle psikolojik travmaya,
- Olumsuz kimlik gelişimine,
- Kişilik bozukluklarının ortaya çıkmasına neden olabilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığının (2018)

“Dijital Oyun Bağımlılığı Çalıştayı”nın sonuç bildirgesine göre

ÇOCUKLARDA AKILLI TELEFON BAĞIMLILIĞI

Zihinsel gelişim.

- Depresyon
- Öfke kontrol problemleri
- Duygu-durum bozuklukları
- Saldırganlık
- Dikkat eksikliği

Fiziksel gelişim.

- İşitme Problemleri
- Yeme Bozuklukları
- Baş ve boyun ağrıları
- Fiziksel Gelişim Bozuklukları

Çocuğunuzda aşğıdaki gibi sizi zorlayan davranışlar var mı?

Hırçınlık ve sinirlilik: **53**

Öfke patlamaları: **23**

Altını Islatma: Gece-7 Gündüz-2

Dışkı Kaçırma: 0

İnatçılık: **67**

Korkular: **20**

İçe Kapanıklık: **10**

Tırnak Yeme: **12**

Parmak emme: **2**

Kendi yatağında tek başına uyuyamam: **30**

Ağlayarak istediğini yaptırma: **57**

Kekemelik: 0

Utangaçlık: **29**

Küfür ve argo konuşma: **3**

Dikkat ve Odaklanma Problemi: **8**

Doyumsuzluk: **12**

Aşırı Hareketlilik: **34**

Seçici Konuşmazlık: **11**

Psiko-sosyal gelişim.

Çocuğun psiko-sosyal gelişimi de olumsuz etkilenmektedir. Çocuğun sağlıklı gelişimi için gerekli olan aile bireyleriyle ve arkadaşlarıyla etkileşimi, yerini elektronik arkadaşlığa bırakmakta, bu durum ise kişilerarası iletişim ve iletişimi sürdürme becerisini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu nedenle problemlerini internet kullanımını ile depresyon, asosyalleşme ve yalnızlık hissi arasında doğrudan bir ilişki olduğunu söylemek mümkündür (Caplan, 2002).

Holman ve arkadaşları tarafından yapılan bir çalışmada, vaktini çoğunlukla internet kullanmak ve bilgisayar oyunları ile geçiren çocukların sosyal gelişimlerinin önemli ölçüde gerilediği, bu çocukların öz güvenlerinin düşük, sosyal endişe düzeylerinin ve saldırganlık davranışlarının yüksek olduğu tespit edilmiştir (Holman vd, 2005).

Küçük yaştaki çocuklar gördüklerini ve işittiklerini yetişkinler gibi algılayamamakta ve yetişkinlerden farklı şekilde etkilenmektedirler. Çocuklar kurmaca ve gerçek arasındaki farkı ayırt etmekte güçlük çekerler (Künüçen, 2004; Yılmaz, 2007).

Ayrıca günümüzde internet içerikleri, çocukların tercihlerini etkileyerek, **ebeveynlerin tüketim kararlarını değiştiren** en önemli faktör haline gelmiştir. Böylece **çocuklar** çok geniş bir tüketim mecrasının **hedef kitesi olmuşlardır**.

- Doyumsuzluk
- Sabırsızlık
- Derslerden Kopuş
- Gerçeklerden Kaçış
- Çabasız Mutluluk Hayalleri
- Kolay yoldan Zenginlik Hayalleri

Çocuklarımızın oynadığı oyunlara
tekrar bakalım...

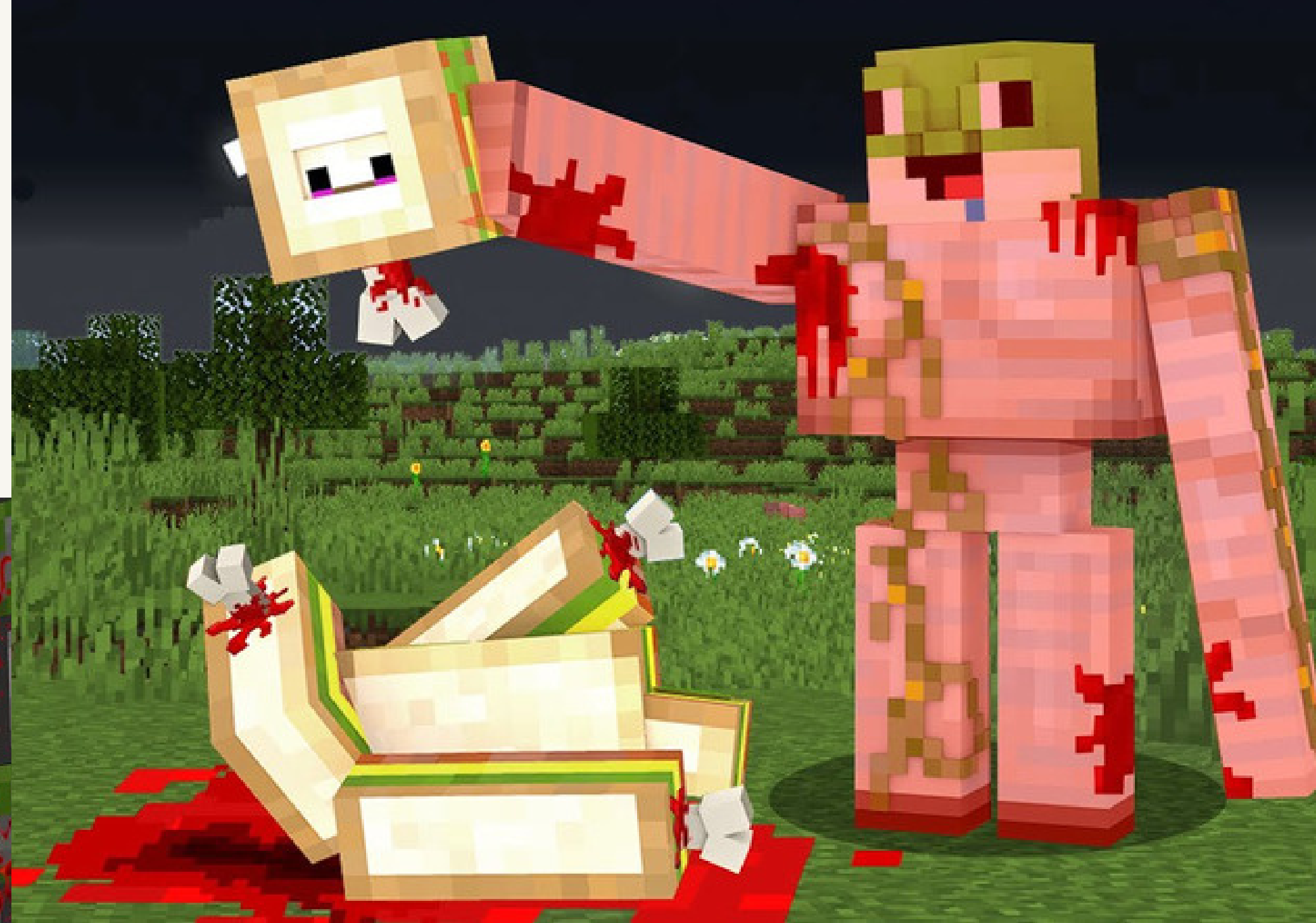
ROBLOX

9 yaş üzeri (!!!!!)

10 yaş üzeri
(!!!)

HELLO NEIGHBOR 10 yaş üzeri

BRAWL STARS

9 yaş üzeri

The Baby in Yellow

9 yaş üzeri (!!!)

PUBG

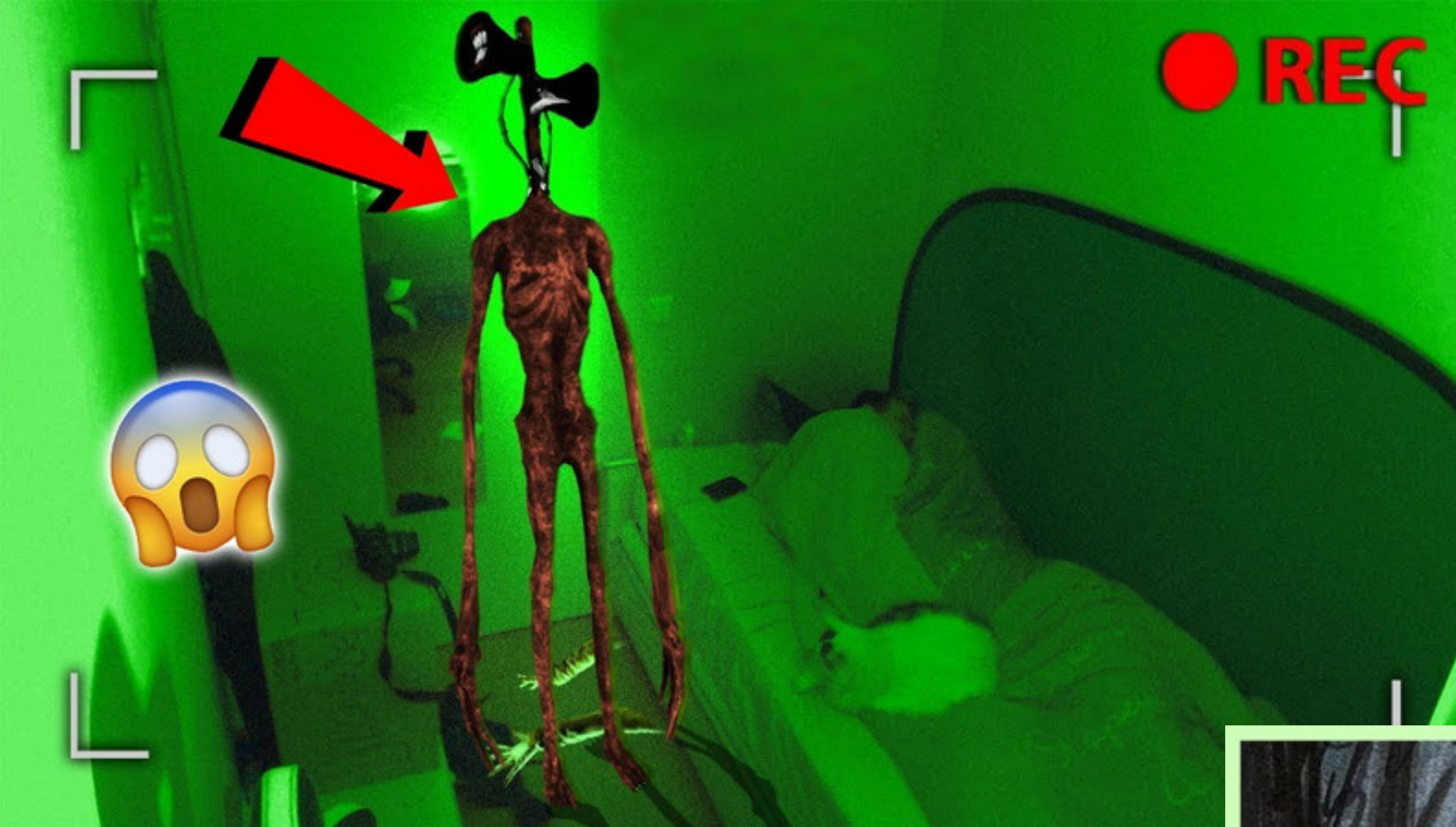
13 yaş üzeri

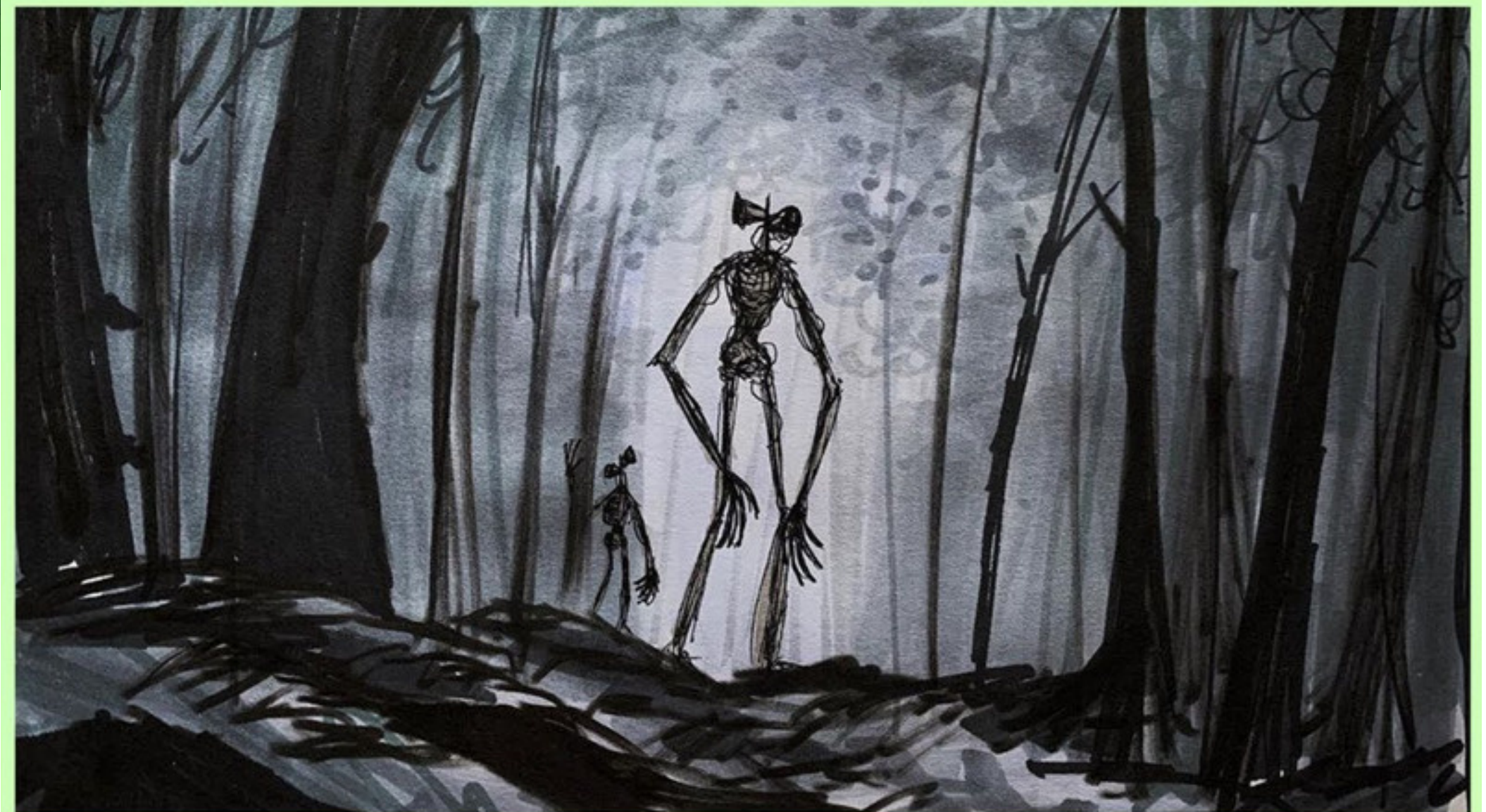

HUGGY WUGGY (Poppy Playtime)

12 yaş üzeri (!!!)

SIREN KAFA

MAVI BALINA
MOMO
MAVI BEBEK

Televizyon ve izgi Filmlerdeki
şiddet içeriklerini de düřünelim..

ARAŞTIRMA ÖRNEĞİ

Türkiye'de Yayın Yapan Çocuk Kanallarında Yayınlanan Çizgi Filmlerdeki Şiddet Olgusunun Analizi

- CARTOON NETWORK: 7
- DISNEY CHANNEL: 7
- MİNİKA ÇOCUK: 7
- MİNİKA GO: 7
- PLANET ÇOCUK: 7
- TRT ÇOCUK: 7

TOPLAM: 42

ARAŞTIRMA ÖRNEĞİ

Türkiye'de Yayın Yapan Çocuk Kanallarında Yayınlanan Çizgi Filmlerdeki Şiddet Olgusunun Analizi

KANAL

ŞİDDET İÇEREN ÇİZGİ FİLM SAYISI

CARTOON NETWORK

7

DISNEY CHANNEL

7

MINIKA ÇOCUK

5

MINIKA GO

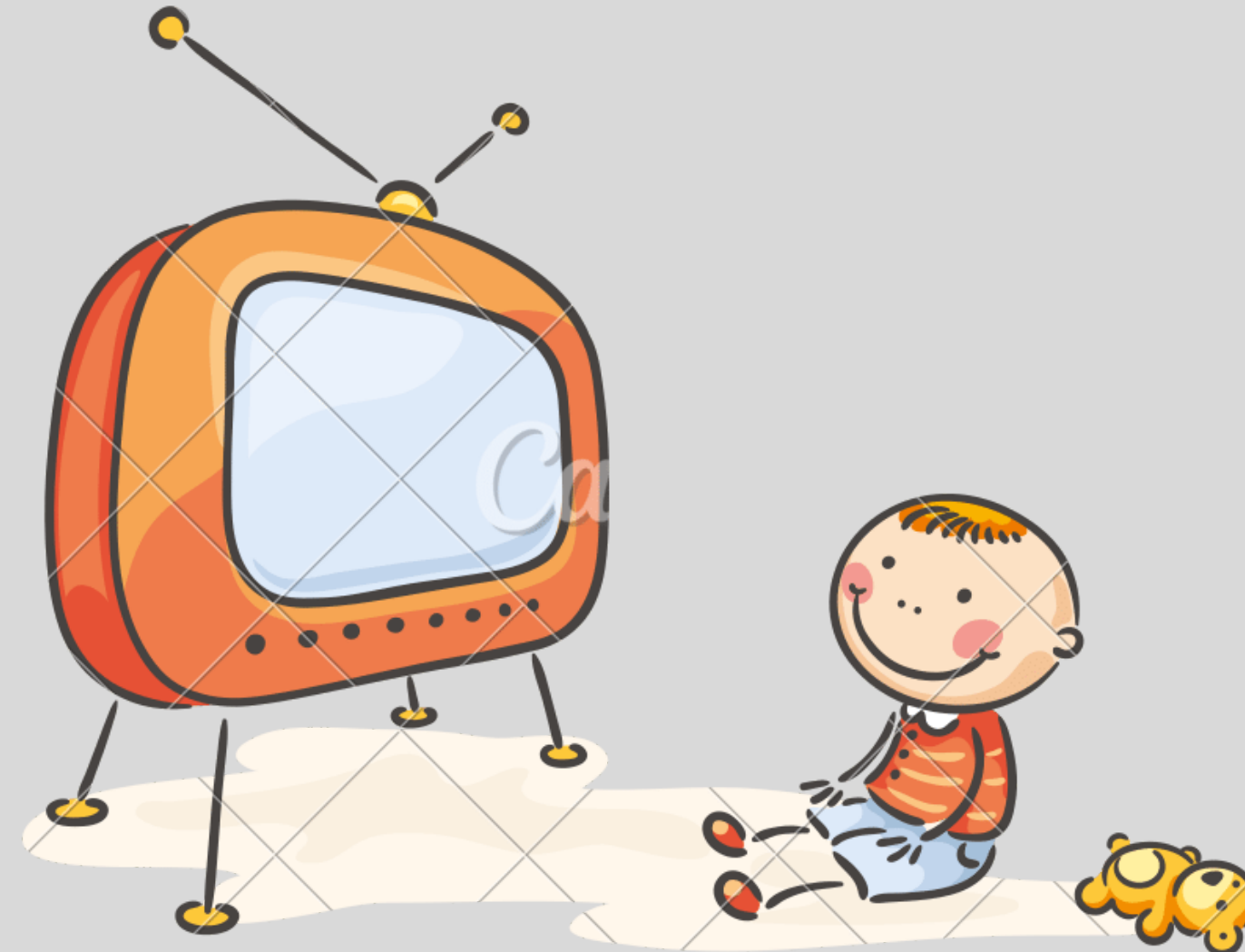
7

PLANET ÇOCUK

4

TOPLAM

30

Bizim izlediklerimiz...

ÇUKUR

Bizim izlediklerimiz...

**BUNU DA
DUYDUK!**

4 çocuk annesi
Gülizar
15 yaşındaki
Şahin'e
kaçtı!

Peki ,

Dijital Yerlilerin Ebeveynleri Olarak

Ne Yapmalıyız?

1 KURAL KOYACAĞIZ

2 SINIR KOYACAĞIZ

3 ÖDÜL OLARAK AKILLI TELEFON, TABLET VB
ALMAYACAĞIZ VE VERMEYECEĞİZ

4 OLUMLU ROL MODEL OLACAĞIZ

Amerikan Pediatri Akademisi ebeveynlere, internet ve televizyon gibi teknolojik araçlardan

- **0-2 yaş arası çocukların tamamen uzak olmasını,**
- **3-5 yaş arasındaki çocukların günde 1 saatle sınırlandırılmasını,**
- **6-18 yaş arasındaki çocukların ise günde 2 saat ile sınırlandırılmasını önerirken,**

Çocukların odalarında bu tür aletlerin bulunmaması gerektiğini vurgulamıştır (APA, 2011).

APA tarafından önerilen süreler baz alınarak, çocukların zihinsel gelişimlerine uygun çizgi filmler ve oyunlar, ebeveynlerinin kontrolünde kısa süreli olarak izletilebilir.

Genel izleyici Kitlesi

7 Yaş ve Üzeri için

13 Yaş ve Üzeri için

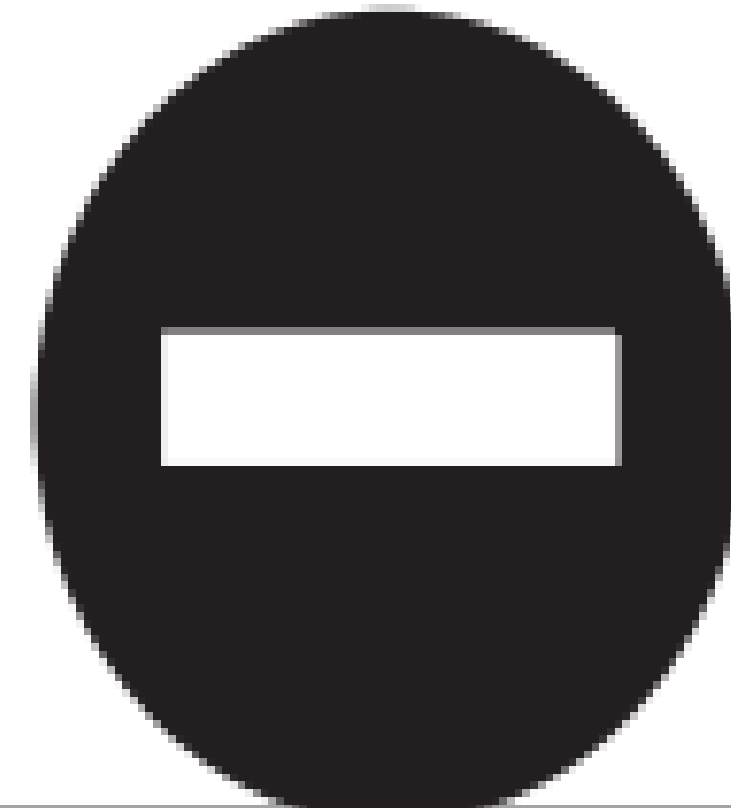
18 Yaş ve Üzeri için

Şiddet / Korku

Cinsellik

Olumsuz örnek Oluşturabilecek Davranışlar

5

ÇOCUKLARIMIZLA NİTELİKLİ ZAMAN GEÇİRECEĞİZ

AKRANLARIYLA SOSYALLEŞMELERİNİ
DESTEKLEYECEĞİZ

7

"ELEKTRONİK ÇOCUK BAKICIMIZ" IN
İŞİNE SON VERECEĞİZ

ZARARLI İÇERİKLERLE İLGİLİ ÇOCUKLARIMIZI
BİLGİLENDİRECEĞİZ VE GÜVENLİ İNTERNET ÖNLEMLERİ ALACAĞIZ

GÜVENLİ İNTERNET İÇİN :

- <https://www.guvenliweb.org.tr/>
- <https://www.google.com.tr/preferences> linkinden güvenli arama seçeneğini değiştirebilirsiniz.
- <https://www.gim.org.tr/> (GÜVENLİ İNTERNET MERKEZİ)
- <https://www.ihbarweb.org.tr/> (İNTERNET BİLGİ İHBAR MERKEZİ)
- <https://internetyardim.org.tr/> (İNTERNET YARDIM MERKEZİ)
- <https://www.guvenlinet.org.tr/>
- <https://www.guvenlicocuk.org.tr/>
- <https://www.btk.gov.tr/>

TEŞEKKÜRLER

Kevser KARACAN

Psikolojik Danışman ve Rehber Öğretmen

KAYNAKLAR

- ÜNAL, F. P. (2022), Erken Çocukluk Döneminde Dijital Bağımlılığın Alanyazın Değerlendirmesi, *Uygulamada Eğitim ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 2(1), 62-77
- ÖZEN, Ö., KARTELLİ, F. (2017) Türkiye’de Yayın Yapan Çocuk Kanallarında Yayınlanan Çizgi Filmlerdeki Şiddet Olgusunun Analizi, *Marmara İletişim Dergisi*, 27, 81-93
- dogruokul.com
- <https://www.guvenliweb.org.tr/>